

Oosterzele

natuurpunt

België – Belgique

P.B.

9860 OOSTERZELE 1

3/6374

P206434

**Driemaandelijke nieuwsbrief
Jaargang 23 nummer 1
Januari - maart 2016**

Natuur.wensen voor 2016!

Beste leden,

Zoals het betaamd willen we jullie bij het begin van dit nieuwe jaar alle geluk toewensen, een goede gezondheid, succes in alles wat jullie ondernemen (klein en groot), mooie momenten met familie en vrienden, op tijd en stond de nodige natuurbeleving, ...

Dat wij er weer zin in hebben is duidelijk: een goed gevuld programma voor de komende maanden tekent zich reeds af: verschillende wandelingen en vooral ook de handen uit de mouwen voor meer natuur in onze gemeente zoals bijv. op een volgende werkdag in ons groeiende natuurgebied of bij de paddenoverzetacties.

Op 6 februari nodigen we jullie graag uit op onze nieuwjaarsdrink. Na een korte avondwandeling vertellen we meer over onze plannen bij een hapje en een drankje. De ideale gelegenheid ook voor jullie ideeën of wensen aan ons kenbaar te maken. Of misschien wil je wel zelf vrijwilliger worden?

Vergeet zeker ook niet regelmatig een kijkje te nemen op onze totaal vernieuwde website (natuurpuntoosterzele.be) en wordt "vriend" op facebook (<https://www.facebook.com/natuurpuntoosterzele>) om up to date te blijven.

Tot binnenkort, mathieu

UIT HET NIEUWS

Een kort overzicht van het groot en klein (leuk en triest) natuurnieuws (NDS)

Opluchting bij Natuurpunt om lokale natuur

Natuurpunt reageert opgelucht op uitspraken die Vlaams minister Joke Schauvliege deed op de algemene vergadering van de natuurvereniging in Vilvoorde. “Het zal mogelijk blijven om kleine natuurgebieden op te richten en te beheren”, klinkt het. Woordvoerder Joris Gansemans verduidelijkt dat Vlaanderen de focus wou leggen op de Europees waardevolle natuur. Natuurpunt heeft een half jaar lang campagne gevoerd om minister Schauvliege te overtuigen dat het beleid de lokale natuur dichtbij de Vlaming (financieel) niet mag achterstellen.

Het afgelopen half jaar hebben Natuurpunt, vzw Durme en Limburgs Landschap actie gevoerd onder de slogan ‘Red de natuur in je buurt’. Daarbij werd een petitie met ruim 80.000 handtekeningen overhandigd aan minister van Natuur Joke Schauvliege. De natuurbeweging was erg bevreesd voor de plannen die de Vlaamse administratie eerder dit jaar op tafel legde. Die plannen betekenden volgens Natuurpunt en co “de doodsteek voor kleine natuurgebieden”.

De dreiging lijkt nu afgewend, communiceert Natuurpunt, op basis van uitspraken van minister Schauvliege op haar algemene vergadering. “Dit is een opsteker voor de duizenden vrijwilligers die zich inzetten voor de bescherming van natuurgebieden in hun buurt”, zegt Lieven De Schamphelaere, voorzitter van Natuurpunt. “We willen minister Schauvliege bedanken voor het constructieve overleg van de afgelopen maanden.”

Nederlandse ‘Vogelakker’ blijkt succesrecept voor Grauwe kiekendief

In een publicatie in het wetenschappelijke tijdschrift Ibis is beschreven hoe Grauwe kiekendieven vogelakkers gebruiken om voedsel te vinden. Het concept ‘Vogelakker’ is speciaal ontworpen als foerageergebied voor Grauwe kiekendieven. Tegelijk is een Vogelakker goedkoper dan gangbare maatregelen van natuurbeheer in akkerbouwgebieden. Vogelakkers zijn in Nederland inmiddels toegelaten als 1e pijler vergroeningsmaatregel en als beheerovereenkomst agrarisch natuurbeheer (2e pijler). Natuurpunt rekent

erop dat met de nakende goedkeuring van het 'soortbeschermingsprogramma Grauwe kiekendief' de succesvolle vogelakkers straks ook in Vlaanderen kunnen aangelegd worden. Dat is nodig, want zonder precisiemaatregelen blijven de broedvogels achterwege.

De voorbije jaren is de populatie Grauwe kiekendieven in Nederland gegroeid tot ongeveer veertig broedparen, waarvan de meeste in de grootschalige akkerbouwgebieden van Oost-Groningen broeden. Kiekendieven broeden op de grond, daarom moeten de nesten worden beschermd tegen predatie en oogstwerkzaamheden. Maar net als bij andere boerenlandvogels is ook voedselgebrek een van de knelpunten voor het broedsucces. Vogelakkers helpen dat knelpunt op te lossen doordat ze voorzien in de voornaamste prooi van de kiekendief, de Veldmuis.

Paradox

Hoewel in gangbare beheermaatregelen zoals natuurbraak en faunaranden de dichtheden aan Veldmuizen beduidend hoger liggen dan in andere habitats, blijken Grauwe kiekendieven er nauwelijks te jagen. Daarentegen jagen ze veel op pasgemaaide luzerne of gras, waar veel minder Veldmuizen aanwezig zijn. Dat lijkt tegenstrijdig, maar waarschijnlijk zijn de muizen in natuurbraak moeilijk te vangen door de hoge vegetatie. Op een vogelakker worden twee vereisten gecombineerd: aan de ene kant wordt het aantal prooien vergroot, en aan de andere kant worden de prooien makkelijk bereikbaar gemaakt.

Onderzoek

Een vogelakker bestaat uit een afwisseling van stroken natuurbraak (een ingezaaid mengsel van gras, kruiden en granen) en stroken luzerne (een gangbaar meerjarig eiwitgewas). In de natuurbraakstroken krijgen Veldmuizen de kans om een populatie te ontwikkelen. De luzernestroken worden als regulier gewas drie keer per jaar geoogst, waardoor de Veldmuizen makkelijk te vangen zijn. In de periode 2011-2013 zijn op twee proefvelden van 20 hectare vogelakkers aangelegd, en is onderzocht hoe Grauwe kiekendieven die benutten. Tegelijkertijd werden, met hulp van vrijwilligers en studenten, prooidichtheden op de vogelakkers en in andere gewassen gemonitord. Het jaaggedrag van Grauwe kiekendieven werd vastgelegd door middel van GPS-loggers.

<http://www.natuurpunt.be/sites/default/files/images/inline/as.png>

GPS-tracks van een mannetje Grauwe kiekendief, jagend op vogelakker, de drie dagen na het oogsten van de luzerne (kaart: Almut Schlaich)

Effectief én efficiënt

De resultaten laten zien dat de Grauwe kiekendieven inderdaad jagen op de vogelakkers, en dat ze er vaker komen als de luzerne geoogst wordt. Ze volgen daarbij vooral de gemaaide stroken, wat toont dat de bereikbaarheid van voedsel belangrijker is dan de dichtheid aan prooien alleen. Hoewel in natuurbraak meer Veldmuizen zitten, is de meerwaarde van de stroken luzerne binnen de vogelakkers dat de Grauwe kiekendieven daar succesvoller kunnen jagen.

Bijkomend voordeel van vogelakkers is dat ze stukken goedkoper zijn dan gangbare beheermaatregelen zoals faunaranden en natuurbraak, doordat het luzernegewas door een groenvoederdrogerij geoogst en verwerkt wordt. In Vlaanderen is de praktijk van het drogen van luzerne niet gangbaar, maar biedt de groeiende vraag naar eiwithoudende gewassen ten voordele van geïmporteerde soja wel perspectieven om de luzerne vermarkt te krijgen.

Mannetje Grauwe kiekendief met GPS-logger die zijn vlieggedrag nauwkeurig vastlegt (foto: Ben Koks)

Vogelakker in het landbouwbeleid

2014 stond politiek in het teken van het vastleggen van een nieuwe zesjarige periode van het Europese Gemeenschappelijke Landbouwbeleid. Een veelbesproken onderdeel van dat beleid was de zogeheten “Vergroening”, die verplicht zou worden gesteld als tegenprestatie voor de rechtstreekse inkomenssteun aan landbouwers. Net zoals in Vlaanderen kunnen ook in Nederland de vergroeningsregels worden ingevuld door groenbemesters in te zaaien, een maatregel waarvan weinig ecologisch effect hoeft te worden verwacht. In Nederland heeft men echter hoop op beterschap, want een van de belangrijke besluiten van oud-staatssecretaris Dijkema was dat een landbouwer zijn vergroeningsopgave ook kan invullen door een bepaalde oppervlakte aan vogelakkers op zijn bedrijf aan te leggen. Van deze maatregel is het effect nu wetenschappelijk beschreven in Ibis. Het is voor het eerst in 40 jaar Nederlands agrarisch natuurbeheer dat een maatregel is getest vóóordat het in het natuurbeleid werd opgenomen.

De vogelakker is een interessant concept voor meer dan alleen de Grauwe kiekendief. In opdracht van het Nederlands ministerie van Economische Zaken wordt nu ook een demoproject gestart, waarin de betekenis voor insecten, bodemleven, Veldleeuweriken en overwinterende akkervogels, maar ook de landbouwkundige inpasbaarheid worden onderzocht. Het demoproject wordt uitgevoerd door Vogelbescherming Nederland, het Louis Bolk Instituut en Werkgroep Grauwe kiekendief. De initiatiefnemers verwachten dat er in 2016 in verschillende akkergebieden nog zo'n 300 ha aan vogelakkers bij zal komen.

In Vlaanderen gebeurt er bitter weinig onderzoek naar de effectiviteit van het akkervogelbeleid. Daarom zijn studies als die van de Werkgroep Grauwe kiekendief ook belangrijk voor de Vlaamse context. Nog dit jaar zou het 'soortbeschermingsprogramma Grauwe kiekendief' moeten goedgekeurd worden door minister van Natuur Joke Schauvliege. In het bijhorende actieplan hoort de uitrol van een nieuwe set maatregelen op het terrein. Het spreekt voor zich dat het pad dat onze noorderburen geëffend hebben daarbij een leidraad kan zijn. Op die manier kunnen we hopelijk snel berichten over een Vlaamse populatie van deze sierlijke roofvogel.

Minder broedsucces dan verwacht voor Vlaamse uilen in 2015

Na een opvallend succesvol broedseizoen in 2014, met opmerkelijk meer jongen per nest dan gemiddeld, lagen de verwachtingen zeer hoog voor dit jaar. Maar als gevolg van het lagere muizenaanbod in het voorjaar, zwerfgedrag tot ver buiten Vlaanderen en de enorme verkeersimpact werd het een slecht jaar voor de Bosuil en een eerder matig jaar voor de andere uilensoorten.

In 2014 vlogen minstens 3.000 jonge Kerkuilen uit het nest in Vlaanderen (cijfers Kerkuilwerkgroep Vlaanderen). Mogelijke verklaring voor die eerder hoge aantallen zijn de uitzonderlijk zachte winter, een goed notennajaar en een heuse boost van de muizenpopulatie. Experts hadden ook voor dit jaar gerekend op een succesvol broedjaar: meer opgegroeide jongen zouden zich aandienen in de beschikbare nestkasten. Dat bleek niet het geval. Er waren nauwelijks meer broedparen en legsels dan in een normaal jaar. In totaal was er slechts een toename van 5 %, terwijl na het topjaar 2014 veel betere resultaten verwacht werden. Gemiddeld vlogen er slechts 3 jongen uit per uilenbroedsel, in een goed jaar zijn er vaak nesten met 5 tot zelfs 7 jongen.

Waar zijn al die jongen van vorig jaar dan naartoe? Van zodra de jongen zelfstandig zijn, worden ze uit het territorium gezet door de oudervogels. Ze moeten dan uitzwerven en gaan op zoek naar gebieden waar nog geen soortgenoten gevestigd zijn; vrije territoria dus. Dat verspreidingsgedrag noemen we dispersie. Vanwege een hoge bezettingsgraad van de potentiële leefgebieden in 2014 was de dispersieafstand dit jaar groter en belandden ze mogelijk vaker in Wallonië of verder: in Frankrijk, Nederland of Duitsland.

Een andere verklaring voor het verschil in uitgevlogen en broedende uilen schuilt in het dodelijke verkeer. Ongeveer 60 % van de jongen die de uilenwerkgroep in Vlaanderen ringt, wordt binnen de 6 maanden gemeld als verkeersslachtoffer. De meeste slachtoffers vallen in de periode september-oktober, wanneer ze op zoek gaan naar een eigen leefgebied. In maart en april zien we een tweede piek: in die periode zoeken de uilen een partner en een geschikte broedlocatie. Ons verkeer heeft dus een enorme impact op het uilenbestand, vooral voor Kerkuil, Steenuil als Ransuil.

Ongeveer 60 % van de jongen die de Kerkuilenwerkgroep in Vlaanderen ringt, wordt binnen de 6 maanden gemeld als verkeersslachtoffer. (foto Wim Claes)

Een soort die minder last heeft van het verkeer is de in het bos voorkomende Bosuil. Bosuilen worden gemakkelijk 15 tot 20 jaar oud. Toch was ook voor de Bosuil 2015 een slecht jaar. Ondanks de zachte winter waren er relatief weinig muizen in het vroege voorjaar. Bosuilen broeden al vanaf februari-maart en bij het uitkomen van de eieren (in april) waren er bijna geen Bosmuizen meer beschikbaar. Veel nesten mislukten en het aantal uitgevlogen jongen was zeer laag: 1 of 2, hooguit 3 per nest.

Wat Steenuilen betreft waren er sterke provinciale verschillen. Limburg kende een uitstekend broedseizoen: er waren veel broedparen en het nestgemiddelde lag rond de 4 uitgevlogen jongen per nest. In de andere provincies zagen we normalere cijfers met een nestgemiddelde tussen 2 en 3.

DE PATISSON

*Uitgebreid assortiment van biologische groenten en fruit aan betaalbare prijzen.
Streekgebonden groenten en seizoensfruit rechtstreeks van de teler.*

*Open : Vrijdag : 15u30 - 18u30
Zaterdag : 09u00 - 18u00*

*Houte 35 - Balegem
(nabij station Balegem-Dorp)
depatisson@skynet.be*

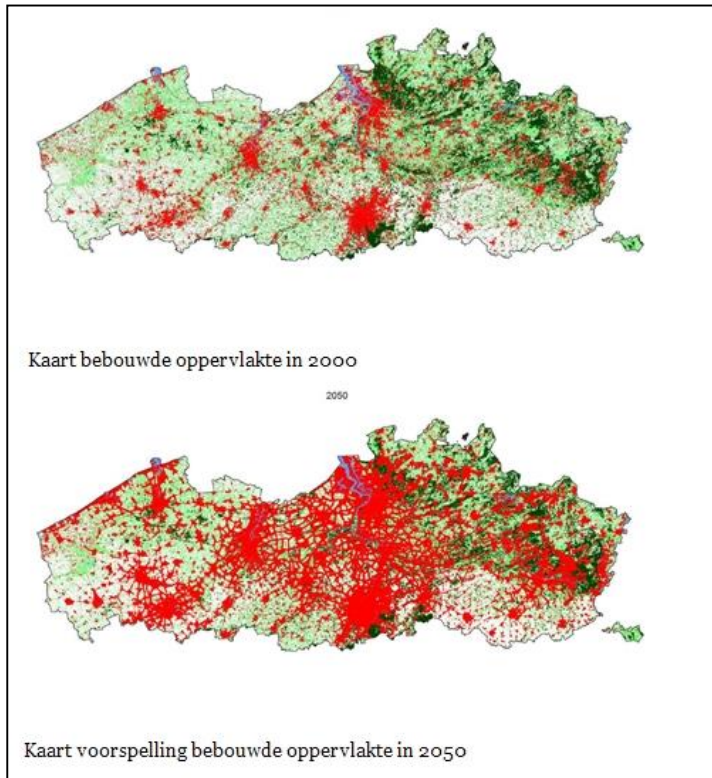

Opinie: Compenseer niet enkel bomen, maar alle open ruimte die verloren gaat

In een vorige editie zetten we reeds een boom op over het bosbeleid (of gebrek daaraan) in Vlaanderen. Met de alweer record warme winter die we beleven, maakte ik me de bedenking dat het geen wonder is dat onze planeet haar weerstand volledig kwijt geraakt is. We hebben ze zo kaalgeplukt en ontgind, dat de effecten van onze consumptie niet meer gebufferd zijn en oncontroleerbaar dreigen te worden. De beste manier om de weerstand van de aarde terug te krijgen en de effecten van bijvoorbeeld klimaatopwarming te bufferen is door massaal in te zetten op nieuwe natuur.

Recent verscheen in dit opzicht een interessant opiniestuk in de media waarin Natuurpunt pleit om naar analogie met het boscompensatie-fonds een gelijkaardige compensatieplicht voor verlies aan open ruimte in het leven te roepen, een betonstop als het ware.

Als er bos wordt gekapt, moet dat worden gecompenseerd. Door iedereen. Maar moeten we dat principe niet uitbreiden naar alle open ruimte die verdwijnt onder steen en beton? Boscompensaties zijn een methode om het netto verlies aan bomen te beperken. Maar moeten we niet verder kijken? De afgelopen eeuw is Vlaanderen in sneltempo versteend: 27 procent van de totale oppervlakte is volgebouwd. Nieuwe parkings, verkavelingen, bijkomende wegen en shoppingcentra doen elke dag 6 hectare aan open ruimte sneuvelen. Weides, akkers, bossen, graslanden en heidegebieden die onze landschappen waardevol maken, staan onder druk.

We hebben open ruimte nodig. Niet alleen om voedsel te kweken, lucht te zuiveren, een aangename woonplaats te verzorgen of als leefruimte voor planten en dieren. Ook om ons te wapenen tegen de aanstormende klimaatverandering. Door de verstening wordt bij stormen het regenwater te snel afgevoerd, met overstromingen tot gevolg.

De tijd is rijp voor een systeem van verplichte compensatie bij het verlies van open ruimte: de betonstop. Er mag zo weinig mogelijk - en op termijn zelfs geen - bijkomende ruimte worden aangesneden. Wordt er toch een nieuw stuk open ruimte gebetonneerd, dan moet dat gecompenseerd worden door bestaande, ongebruikte bebouwing of wegeninfrastructuur weer om te zetten in natuur of landbouw. Daarvoor zou een centraal compensatiefonds voor de open ruimte kunnen worden opgezet, naar analogie met het boscompensatiefonds.

In baksteenminnend Vlaanderen klinkt dat misschien nog als vloeken in de kerk, maar het is allang geen dagdromerij meer. In de Verenigde Staten bestaat het systeem van verhandelbare bouwrechten. Via een beurs worden bouwrechten aan- en verkocht. De overheid bepaalt waar bouwrechten geschrapt worden om open ruimte te vrijwaren en waar er meer gebouwd

mag worden. Op die manier kan de overheid het platteland vrijwaren en woonkernen versterken.

De Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (Vito) heeft de haalbaarheid van de betonstop al onderzocht. Zij hebben het 'ruimteneutrale ontwikkeling' genoemd. Hun conclusie? Het is mogelijk, en zeker wenselijk, om de totale bebouwde oppervlakte in Vlaanderen niet meer te laten toenemen tegen 2050.

Ook lokaal, hier in Oosterzele, kan ik me niet van de indruk ontdoen dat alles steeds meer volgebouwd wordt en de verstedelijking razendsnel oprukt. Het aantal verkavelingsplannen dat momenteel loopt, de plannen voor een nieuwe KMO-zone, de plannen rond N42, de manier waarop de openbare ruimte ingevuld wordt, ... liegen er niet om. Met grote verbazing las ik recent dan ook een blaadje van een van de meerderheidspartijen in het bestuur, waarin deze zich kanten tegen de "verkaveling van de Oosterzeelse kouters". Raar, want ik dacht dat bestuurspartijen nu net de nodige instrumenten in handen zouden hebben om hier iets aan te doen?

In de kijker: Eekhoorn

De laatste tijd bereiken ons steeds meer berichten van mensen die eekhoorns spotten in Oosterzele (o.a. Broek, Kattenberg en Pastoor De Vosstraat). Daarom richten we graag eens de spotlight op deze knuffelbare soort.

De eekhoorn (*Sciurus vulgaris*) is een echte bossoort maar ook in parken en tuinen duikt de soort op. Je herkent hem aan zijn lange, oranjerode pluimstaart, grote, zwarte ogen, lange oorpluimpjes (enkel in de winter). De bovendelen zijn variabel van kleur: kastanjebruin, zandkleurig, grijs of zwartbruin; onderdelen wit.

In de herfst en de winter eten eekhoorns vooral zaden van bomen: hazelnoten, beukenootjes, okkernoten, tamme kastanjes, eikels, zaadjes van dennen-, spar- en lorkenappels. In de lente schakelen eekhoorns over op voordien aangelegde voedselvoorraden, op knoppen en scheuten en later ook op bloempjes van bomen, bessen, insecten en -gallen, rupsen, zwammen en af en toe een vogelei of een jonge vogel. Vanaf juli neemt het aandeel zaden in hun dieet opnieuw toe. De eekhoorn wordt vaak bestempeld als een beruchte nestrover, maar het aandeel van vogeleieren in zijn dieet is zo klein, dat de impact op vogelpopulaties verwaarloosbaar is.

De eekhoorn komt vooral voor in naald-, loof- en gemengde bossen. Ook in parken en tuinen (zeker in bosrijke regio's) duiken vaak eekhoorns op.

Eekhoorns hebben twee voortplantingspieken: in januari en in mei-juni. In de paartijd wordt het vrouwtje door één of meerdere mannetjes achternagezeten. Het meest dominante mannetje - of het mannetje dat de achtervolging het langst aanhoudt - mag uiteindelijk paren. In de paarperiode is het vrouwtje slechts één dag vruchtbaar. Soms mag het dominante mannetje al een week op voorhand bij het vrouwtje slapen, maar na de paring gaan beide partners weer hun eigen weg. Vrouwtjes paren ook soms met meerdere mannetjes. Genetisch onderzoek toonde aan dat jongen van eenzelfde nest soms verschillende vaders kunnen hebben. Na een draagtijd van 36 à 42 dagen worden twee tot zes jongen geboren. Op een leeftijd van acht weken komen de jongen voor het eerst naar buiten. Na drie maand jaagt de moeder hen weg en moeten ze een eigen woongebied gaan zoeken. Na negen tot tien maand zijn de jongen geslachtsrijp.

Weetjes over de eekhoorn

Uit literatuurgegevens is bekend dat paddenstoelen een belangrijke voedselbron zijn voor de eekhoorn, zeker in periodes waarin andere voedselbronnen schaars zijn. Naast bovengronds groeiende paddenstoelen, worden ook ondergronds groeiende soorten opgegraven en gegeten.

De eekhoorn maakt een bolvormig nest. De buitenkant wordt opgetrokken uit twijgen en bladeren, de binnenzijde wordt zacht bekleed met afgestripte bast, mos en gras. Het zijn bollen, ca. 30 cm in diameter. In de winter zijn die nesten zo goed geïsoleerd dat de temperatuur erin 15 -20 °C hoger kan liggen dan erbuiten.

De Nederlandse naam eekhoorn en het Duitse 'Eichhörnchen' laten vermoeden dat de soort vooral eikels zou eten. Dat is niet zo: eikels bevatten immers looizuren die eekhoorns niet goed kunnen verteren. De wetenschappelijke naam *Sciurus vulgaris* is wel goed gekozen. *Sciurus* komt van het Oud-Griekse 'skia' wat zoveel betekent als 'schaduw' en 'oura', Oud-Grieks voor 'staart'. Een eekhoorn is dus een dier dat in de schaduw van zijn staart zit.

De hitsige mannetjes zijn in de paartijd zo op paren gefocust dat ze alleen nog maar oog hebben voor het vrouwtje. In een wilde (en blinde) achtervolging belanden ze vaak onder een voorbijrijdende wagen. Liefde maakt blind. In het kader van het project 'Dieren onder de wielen' kreeg Natuurpunt in 2012 toch 365 meldingen binnen van doodgereden eekhoorns. Eentje per dag (en dat is vast nog maar het topje van de ijsberg).

Opmerkelijk: in Vlaanderen zijn er nauwelijks dialectnamen voor de soort. Enkel in het zuidelijk deel van West-Vlaanderen staat de eekhoorn bekend als neutekrakertje.

In Groot-Brittannië en Italië zijn de aantallen eekhoorns sterk gedaald vanaf het moment dat er exotische Noord-Amerikaanse grijze eekhoorns opdoken. Die exotische eekhoornsoort is er op korte tijd in geslaagd om de inheemse eekhoorn bijna helemaal te verdringen. Eén van de redenen is dat de grijze eekhoorns drager zijn van het parapoxyvirus. Zelf hebben ze geen last van dat virus, maar ze kunnen het wel overdragen op onze eekhoorn die er meestal wel aan sterft. Bovendien hebben ze een voedselvoordeel doordat

zij veel beter tanines kunnen verteren en dus wel eikels kunnen eten. Van zodra er in België een Noord-Amerikaanse grijze eekhoorn wordt gespot, moet die onmiddellijk worden gevangen, om te voorkomen dat de soort zich hier zou kunnen vestigen. Denk je dat je een grijze eekhoorn zag, meld dit dan meteen op www.waarnemingen.be (indien mogelijk vergezeld van een foto).

Waarnemingen van eekhoorns (en andere bijzondere soorten) in Oosterzele mag je ons ook altijd doorgeven (info@natuurpuntoosterzele.be);

NATUURGEBIED GONDEBEEK (JLE)	In deze rubriek berichten we over het natuurgebied van Natuurpunt Oosterzele in Landskouter
---	--

In de vorige nieuwsbrief meldden we reeds dat we een nieuw stukje bos van 0.7 ha hebben kunnen verwerven in Landskouter. Momenteel lopen de onderhandelingen voor een stuk nat grasland van ongeveer 1 ha in de grote bocht van de Lembergstraat grenzend aan de Gondebeek en aansluitend op de kleine percelen die we huren van de kerkfabriek. Daarmee is ons natuurgebied op enkele maanden tijd opnieuw een heel stuk groter geworden.

Foto van het grasland waarvan nu een stuk kan verworven worden

De komende jaren zullen we sterk inzetten op beheer van het gebied. In januari plannen we alvast een nieuwe werkdag (zie verder). Ook openstelling van het gebied voor recreatie en natuurbeleving vinden we heel belangrijk. Op 21 november vorig jaar werd een eerste stuk wandelpad aangelegd. Wil je hiervan mee genieten kom dan zeker naar de geleide wandeling op 8 mei.

Aangezien de budgetten voor aankoop van natuur steeds minder worden en het deel restfinanciering dat NPO zelf moet voorzien opgetrokken werd, is uw financiële bijdrage meer dan welkom om deze aankopen verder te kunnen zetten. Volgend jaar plannen we hiervoor ook een speciale fondsenwerver.

Elke gift, hoe klein ook, is welkom op rekening nr. 293-0212075-88 met vermelding "6666 - Landskouter - Gondebeek". Voor giften vanaf 40 euro krijgt u een fiscaal attest.

Komende activiteiten:

WERKDAG GONDEBEEK

Zaterdag 30 januari - 9u30

Op zaterdag 30 januari vliegen we er weer in! We starten het nieuwe jaar met een werkdag in ons natuurgebied Gondebeek. Hier moeten dringend enkele oude afsluitingen verwijderd worden. Gezien de mindere begroeiing tijdens deze periode van het jaar is het nu het ideale moment daarvoor. Uiteraard is alle hulp welkom!

We starten vanaf 9u30 en voorzien dat we kort na de middag rond zijn met het werk. Afsluiten doen we zoals gewoonlijk met een kleine hap en drankje.

Praktisch: Afspraak aan het natuurgebied in de Neerstraat in Lemberge vanaf 9u30.

Meebrengen: Aangepast schoeisel, werkhandschoenen, klein gereedschap (kniptang, nijptang)...

Graag vooraf een seintje (info@natuurpuntoosterzele.be) als je komt meehelpen.

Nieuwjaarsdrink en ledenvergadering met avondwandeling

Zaterdag 6 februari 2016 - 17u30

We starten met een korte (1 uur) maar spannende wandeling in het duister waar Dirk ons zal inwijden in het wel en wee van een aantal nachtdieren.

Daarna klinken we op het nieuwe jaar bij een gezellig vuurtje en geven tekst, beeld en uitleg over voorbije activiteiten en onze plannen voor het nieuwe jaar.

Praktisch: Om 17u30 verzamelen aan zaal de heemkring in Moortsele (Kloosterstraat 13). Nieuwjaarsdrink vanaf 18u30.

Graag vooraf een seintje (info@natuurpuntoosterzele.be) als je komt meehelpen.

Paddenoverzet

Februari-Maart

Zoals voorgaande jaren zetten we opnieuw een paddenoverzet-actie op aan de Lembergestraat en Hoek Ter Hulst in landskouter. Concreet betekent dit dat dagelijks vrijwilligers op pad gaan om “gevangen” dieren te verzamelen, tellen en veilig naar de voortplantingspoel te brengen.

Wil je hiermee graag meehelpen, geef dan zeker een seintje via info@natuurpuntoosterzele.be.

Dit jaar plannen we een live teller op onze website (www.natuurpuntoosterzele.be), dus neem regelmatig een kijkje om de “stand” te kunnen volgen.

Landschapswandeling Omer Wattez route

20 maart 2016

Wandeling in de omgeving van Schorisse langs landelijke, deels onverharde wegen. De Vlaamse Ardennen op zijn mooist, zoals veelvuldig beschreven door Omer Wattez. Het is vooral genieten van de stilte in dit gebied en de weidse uitzichten. De ontluikende lente zal reeds zijn intrede gedaan hebben zodat we op zoek kunnen gaan naar de eerste voorjaarsbloeiërs en misschien ook al kunnen genieten van de eerste schuchtere zangpogingen van de vogels.

Samenkomst markt Scheldewindeke voor carpooling om 14h of aan de kerk van Schorisse om 14h30.

Stevige stapschoenen en ingesmeerde kuiten zijn aangeraden.

Info: Gsm jean-luc: 0477/930 325 of Jean-Luc@natuurpuntoosterzele.be

Wandeling “De geboorte van een nieuw natuurgebied”
i.s.m. Bosgidsen 'T Aelmoes en Natuurpunt Bovenschelde

Zondag 8 mei - 14u30

De Gondebeekvallei ter hoogte van de Neerstraat was vroeger een plek waar de beek tijdens de winter regelmatig uit haar oevers trad. Ook de rest van het jaar bleven de meersen er te nat voor akkerteelten. Zelfs voor de veeteelt waren ze slechts een beperkt deel van het jaar bruikbaar.

De ongeschiktheid van dit gebied voor de landbouw biedt dan weer extra kansen voor de natuur. Een aangepast beheer en de inzet van vrijwilligers kunnen er voor zorgen dat de diversiteit aan levensvormen terug toeneemt. Zo kan de Gondebeekvallei, die grenst aan het Aelmoeseneiebos opnieuw een belangrijke ecologische waarde krijgen.

Op deze excursie ervaar je welke troeven deze omgeving heeft en in welke richting we het verder willen laten evolueren. Je maakt er de geboorte mee van een nieuw natuurgebied.

Waar en wanneer: zondag 8 mei om 14.30 uur aan het NMBS-station van Gontrode. De wandeling eindigt om 17u.

Voorzieningen: dit gebied is doorgaans zeer vochtig en daarom jammer genoeg niet geschikt voor rol- of kinderwagens. Aangepaste kledij, laarzen of stevig schoeisel zijn een aanrader.

Meer info: dirk.fiers@skynet.be

... en een terugblik op de voorbije activiteiten:

WEEK VAN HET BOS / WEEK VAN DE TRAGE WEGEN: NATUUR.CAFÉ

Op 18 Oktober stonden twee activiteiten gepland in en rond het Aelmoeseneiebos: een geleide boswandeling van ons vrienden van Bosgidsen 'T Aelmoes en een ruimere tocht van ons even goede vrienden van de Werkgroep Trage Wegen Oosterzele. Beide sloten hun activiteit af bij ons natuur.café. In totaal kwamen zo'n 200 mensen langs waardoor de taart en drank vlot de deur uitgingen en we kunnen terugblikken op een goede "fundraiser" om onze kas wat te spekken.

DAG VAN DE NATUUR - WERKDAG GONDEBEEK

Op de Dag van de Natuur trokken we naar ons natuurgebied de Gondebeek om enkele beheerswerken uit te voeren. Ondanks het eerder regenachtige karakter van het weer sijpelden al gauw de nodige werkkrachten binnen. Na enig aankleedwerk verdeelden we ons snel onder in een maaiteam en een kapteam. Vol energie betraden we de arena.

Het maaiteam, uitgerust met bosmaaier en de volledige daarbij horende veiligheidsset, begon zich meteen een weg te banen door de ruigte om zo een pad te vrijwaren vanuit de Neerstraat richting het station van Gontrode. Zo werd de eerste stap gezet naar de realisatie van een wandelpad door/langs ons natuurgebied.

Het kapteam trok wat verder het bos in, maar niet zonder daarvoor eerst met veel kunde over de niet-zo-smalle beek te klauteren. In het populierenbos moesten enkele zorgvuldig uitgekozen exemplaren plaats maken voor een opening in het bos. Populieren laten namelijk maar zeer weinig licht door, waardoor inheemse boomsoorten zich niet kunnen ontwikkelen. Om nog zo lang mogelijk van nut te zijn, werden de bomen niet zomaar gekapt, maar geringd. Dit betekent dat we over een hoogte van één meter de volledige schors verwijderden. Op deze manier sterft de boom al staande, wat door allerlei dieren, zoals de specht, ten zeerste wordt geapprecieerd. Het ringen begon met veel gekap en gezweet, waarna een vergelijkende studie omtrent de prestaties van de verschillende soorten kapmessen volgde, om dan uiteindelijk te constateren dat het met de kettingzaag ook wel ging.

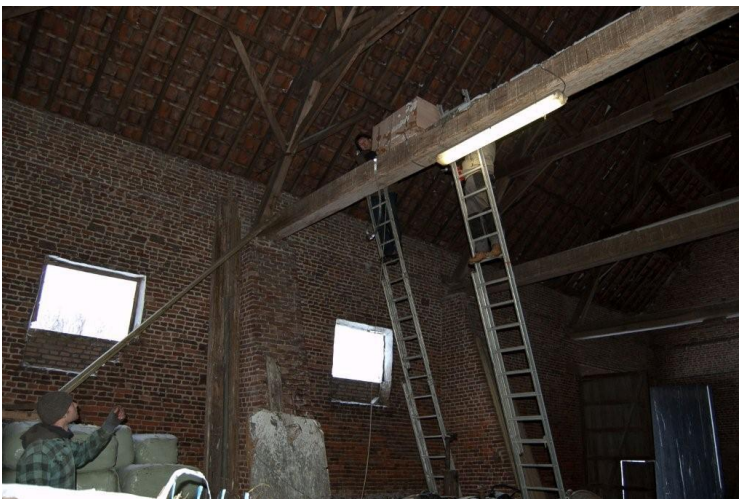

Na het harde werk stond de spiksplinternieuwe NPO-mobilhome “Kato” klaar. Ons geschonken door Dirk! Hier konden we schuilen voor de regen, de overheerlijke soep opwarmen en, al genietend van de super-de-luxe Natuur.brunch, afsluiten met een leuke babbel.

Grote kuis bij onze kerkuilen

Op zaterdag 19 december hebben enkele bestuursleden de handen uit de mouwen gestoken om de nestbakken van de kerkuilen een grondige beurt te geven. En het was nodig!

Als de broedperiode er aan komt, bouwen de meeste vogels een knus nest met takjes, grashalmen, dons, wol en dergelijke. Maar dat geldt niet voor de meeste uilen. Net zoals de bosuil en de steenuil maken kerkuilen geen nest.

Zij gaan gewoon op zoek naar een plek waar het rustig en veilig is en deponeren daar hun eieren. Ze slepen dus geen nestmateriaal aan, maar ze produceren wel braakballen die de onverteerde resten van hun maaltijd bevatten. Bij de kerkuil gaat het dan vooral om huid, beenderen en haren van muizen. Kleine insectenlarven leven in de braakballen en doen er zich tegoed aan de vlees- en huidresten waardoor die vrij vlug uit elkaar vallen in een droge massa van haren en beenderen. Niet alle braakballen worden in de nestbak gedeponerd, maar na een paar jaar vormt zich toch een laag skeletresten van meer dan 10 cm dik. Als een nestbak niet om de 4 à 5 jaar wordt schoon gemaakt dan blijft er na verloop van tijd nauwelijks nog plaats over voor de uilen en verlaten ze de nestbak op zoek naar een ruimer onderkomen. Dit jaar hebben we 3 nestbakken leeggemaakt en dat resulteerde in ongeveer 150 liter braakbalsmurrie. Het echt leuke werk volgt nadien want dan moet die troep nagekeken worden op 'bijzonderheden' en moeten de nog intacte braakballen er uitgeselecteerd worden voor een sessie braakbalpluizen.

Als bijzondere vondst konden we deze keer het skelet van een geringd uilskuiken noteren. Na het checken van het ringnummer bleek het om een jong te gaan dat we in juni van het voorbije jaar in dezelfde nestbak hadden geringd. De sukkel had het dus niet overleefd.

Nu zijn alle bakken terug klaar voor een nieuwe broedperiode. Ondertussen tellen we in en rond Balegem 5 broedende koppels terwijl er enkele jaren terug nog maar 2 koppels actief waren. Onze kerkuilen zijn goed bezig.

Mocht je plaatsen weten waar kerkuilen gespot zijn of die een goede broedlocatie zouden kunnen zijn (bv. grote schuur met vrije toegang), geef het zeker door, we hebben nog een paar nestkasten beschikbaar.

DE MEIBOOM
bvba bouwonderneming

jef wynants
Aslmoezenijesstraat 1
9860 Landskouter

Tel 09 362 72 47
Gsm 0475 71 41 61
Fax 09 362 29 94
BTW BE 431.511.626
E-mail de.meiboom@pandora.be

<p>INTER@CTIEF</p>	<p>Heb je mooie (natuur)foto's of waarnemingen uit eigen tuin, in de buurt of van op vakantie, tips of reacties op artikels uit de nieuwsbrief en zoekertjes of aankondigingen van evenementen die verband houden met milieu of natuur, e-mail ze naar: redactie@natuurpuntoosterzele.be</p>
--------------------	--

Ingestuurd door Nico De Smedt op 19/12/2015
Egel nog niet in winterslaap

Lid worden van Natuurpunt

Help de natuur in Vlaanderen.

Word met het ganse gezin lid van Natuurpunt.

Het jaarlijkse lidmaatschap per gezin bedraagt 27,00 euro.

Wat krijg ik als lid van Natuurpunt (in 2016)?

- * De Natuurpunt wandelgids met 66 uitgestippelde wandelingen en fietstochten in de mooiste natuurgebieden van België
- * Vier maal per jaar het kleurrijke ledentijdschrift Natuur.blad.
- * Word je lid van Natuurpunt Oosterzele, dan krijg je vier maal per jaar onze nieuwsbrief.
- * Een volledig aanbod van honderden activiteiten in gans Vlaanderen.
- * Korting in onze winkel en bij tal van partners.

Hoe word ik lid?

* Schrijf 27,00 € over op rekeningnummer BE37 0012 2707 2228 van Natuurpunt Oosterzele, Pontslag 11, 9860 Balegem met vermelding van 'nieuw lid' of maak je online lid via de website www.natuurpunt.be of bel op 015-29 72 50

natuurpunt Oosterzele

Bestuur

Voorzitter	Mathieu Wille	0494 - 316304
Penningmeester	Barbara Ooghe	
Redactie	Barbara Ooghe	
Reservatenwerking	Jean-Luc Eggermont	
Inventarisatie	Jean-Luc Eggermont	
Algemene werking	Annelies Sevenant	
	Dirk Fiers	
	Bart Vleminckx	
	Manu Cocquyt	
	Bart De Rijcke	
	Marc De Spiegeleer	

Natuurpunt Oosterzele
Pontslag 11, 9860 Balegem
Tel: 0494 316304
e-mail: bestuur@natuurpuntoosterzele.be

Redactie e-mail: redactie@natuurpuntoosterzele.be
Website: www.natuurpuntoosterzele.be
Facebook: <https://www.facebook.com/natuurpuntoosterzele>
Twitter: <https://twitter.com/NPOosterzele>

FIETSEN STEFAN
Balegemstraat 6
9860 Balegem
Tel/Fax 09/362/49/97

Open: Van Maandag tot vrijdag
9u tot 12u en van 14u tot 19u
Zaterdag van 9u tot 19u

WIJ HERSTELLEN ALLE MERKEN !!

Activiteiten januari - februari - maart 2016

Januari				
Zaterdag	30 januari	9u30	Werkdag Gondebeek	Neerstraat Gontrode
Februari				
Zaterdag	6 februari	17u30	Nieuwjaarsdrink en ledenvergadering	Heemkring Moortsele
Maart				
Zondag	20 maart	14u	Landschapswandeling Omer Wattez route	Marktplein Scheldewindeke

bio-protect

Rudy Vervaet

Poststraat 23A
9860 Balegem
IBAN: BE63 8902 3410 7208

+32(0)470 03 81 38
rudy.vervaet@gmail.com
BE 0884 372 655

JOUW WELZIJN, MIJN PASSIE

- Harmoniseren van Energievelden
- Zuiveren en vitaliseren van water
- Creëren van een gezond lichaam

www.bio-protect.be

BNP PARIBAS FORTIS

Piet Van der Veken

Stationsstraat 11
9860 Oosterzele (Scheldewindeke)
Tel: 09 363 84 90
Fax: 09 362 11 08
E-mail: scheldewindeke@bnpparibasfortis.com

Copy
discount

OPEN | maandag tot vrijdag | 08:30 - 18:30

PRINT • digitaal drukwerk • familiedrukwerk
presentaties • brochures • ledentijdschriften
folders • jaarverslagen • **KOPIE** • cursussen
eindwerken • zelfbediening • **AFWERKING**
lijmen • wire-o® • booklet • lamineren • boren
vouwen • microperforeren • snijden • rillen
GROOT FORMAAT • posterprint • plot • plan

Kortrijksepoortstraat 216
9000 Gent

Tel. 09 224 32 06
Fax 09 224 30 32

info@copydiscount.be
www.copydiscount.be